

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Petr TOMÍČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

sp. zn. Zin 179/2020

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší soud jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), rozhodl o žádosti žadatele **R. H.**, nar. XY, XY, s adresou datové schránky XY (dále jen „žadatel“), ze dne 22. 9. 2020, sp. zn. Zin 179/2020,

takto:

I. Podle § 15 odst. 1 v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 informačního zákona se žádost v části, v níž je požadován výpis soudních řízení vedených u Nejvyššího soudu, jejichž předmětem jsou nemovitosti uvedené v textu projednávané žádosti, **odmítá**, neboť se jedná o požadavek na vytvoření nové, dosud neexistující, informace (odborné rešerše).

Odůvodnění:

Povinný subjekt obdržel dne 22. 9. 2020 žádost o poskytnutí informace sp. zn. Zin 179/2020 v následujícím znění (podtržení doplněno):

„Vážení, v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, si Vás tímto dovoluujeme požádat o poskytnutí informace ohledně všech soudních řízení vedených před Nejvyšším soudem, jejichž účastníkem je společnost Retail Park Litoměřice s.r.o. se sídlem Vinařská 460/3, Pisárky, 603 00 Brno, IČO: 047 44 781 (dále jen „Společnost“)

a/nebo jejichž předmětem jsou níže uvedené nemovitosti:

/v žádosti následuje výčet konkrétních nemovitostí s identifikačními údaji – pozn. povinného subjektu/

V případě, že výše uvedená řízení jsou nebo byla před Nejvyšším soudem vedena, si Vás dále dovoluujeme požádat o sdělení příslušných spisových značek, jakož i o sdělení informace, zda byla tato řízení pravomocně skončena.

Prosíme dále o potvrzení, že proti Společnosti není a ani nebylo vedeno trestní stíhání podle zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů.

Požadované informace, prosíme, zašlete v elektronické podobě na e-mailovou adresu XY@XY nebo do datové schránky R. H., advokáta, s adresou XY, případně písemně na adresu XY.“

K výroku rozhodnutí:

Podle § 15 odst. 1 informačního zákona „*pokud povinný subjekt žádosti, byť jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, případně o odmítnutí části žádosti*“.

Podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny. Podle čl. 17 odst. 5 Listiny jsou státní orgány a orgány územní samosprávy povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení přitom stanoví zákon. Zákonem, který provádí uvedené ustanovení čl. 17 odst. 5 Listiny, je právě informační zákon. Podle § 1 informačního zákona tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje pravidla pro poskytování informací a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím. Podle § 2 odst. 4 informačního zákona se „*povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací*.“

Povinný subjekt konstatuje, že účelem této výluky je určitá míra ochrany povinných subjektů před nutností vytvářet nové informace jen pro účely zpracování odpovědi na žádost (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2012, č. j. 4 As 37/2011-93, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 8 As 9/2013-30). Pokud tedy povinný subjekt obdrží informační žádost o vytvoření nových informací (zde rešerše), je třeba žádost s odkazem na § 2 odst. 4 téhož zákona odmítnout, tedy vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

Stejně, jako v případě žadatelovy předchozí žádosti, kde bylo v řízení evidovaném pod sp. zn. Zin 175/2020 povinným subjektem rovněž vydáno rozhodnutí o odmítnutí obdobně formulované žádosti, nezbývá než konstatovat, že Nejvyšší soud nevede speciální seznamy nemovitostí, které byly anebo jsou předmětem jakéhokoli řízení rozhodovaného jeho senáty. Nemá bohužel ani možnost, jak požadované informace získat ze své databáze jednoduchým zadáním označení (např. parcelního čísla nebo čísla popisného) předmětné nemovitosti. Informační systém Nejvyššího soudu (dále jen „ISNS“) sleduje a přesně vyhodnocuje jen konkrétně zadané statistické údaje podle parametrů, které jsou do něj předem naprogramovány. Jde především o údaje, jejichž sledování si vyžaduje běžná denní činnost soudu. Zadání parametrů pro jakékoli další sledování, ze kterého by měl ISNS generovat nové statistiky, je technicky (resp. programátorsky) velice náročným procesem. Nejde v takovém případě o pouhé mechanické vyhledávání a shromažďování údajů. Naopak se jedná o vysoce specializovanou činnost, představující i jakousi „přidanou hodnotu“ v podobě tvůrčí činnosti pracovníků externí dodavatelské firmy, která by musela nové funkcionality systému ISNS naprogramovat, což lze na straně povinného subjektu hodnotit jako nepřiměřené úsilí.

ISNS eviduje pouze údaje o účastnících konkrétních řízení, z povahy věci tak neeviduje (a ani nemá důvod evidovat) údaje o konkrétním předmětu řízení, kterým by mohly být žadatelem uváděné nemovitosti. Údaje o předmětu řízení jsou uváděné pouze v obecné rovině, může se jednat např. o následující typy předmětu řízení: „*O zaplacení*“, „*O nahrazení projevu vůle*“, „*O zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví k nemovitostem*“, „*O určení vlastnického práva*“, „*O náhradu škody*“, „*O určení absolutní neplatnosti právního jednání*“, „*O vyklizení nemovitosti*“, „*O určení neplatnosti výpovědi smlouvy o nájmu*“, „*O zřízení služebnosti*“, „*O určení neplatnosti zástavního práva*“, atd.

Povinný subjekt by tak požadovanou informaci mohl zjistit pouze faktickou kontrolou každé jednotlivé věci (respektive spisu v dané věci vedeného) napadené na Nejvyšší soud v rámci vytipovaných agend rejstříku civilních dovolání (Cdo), což by pro povinný subjekt představovalo nepřiměřené úsilí. Tuto práci by bylo nutno svěřit osobě s právním vzděláním, schopné orientovat se v právních textech a soudních spisech. Na uvedeném by nic nezměnila ani skutečnost, že by povinný subjekt nemusel procházet všechna současně vedená (dosud neskončená) dovolací řízení, kterých je přibližně 2.000, ale pouze řízení, která by se z povahy věci mohla vztahovat (obecně) k nemovitosti. Žadatelův paralelní požadavek, směřující k řízením, která „byla vedena“ bez dalšího časového ohraničení, tedy teoreticky zpětně až k datu 1. 1. 1993, by se dokonce přímo dostal (při odhlédnutí od zásadní skutečnosti, že se jedná o vytváření nové informace) daleko za hranice faktických možností povinného subjektu.

K poskytnutí požadované informace by tedy povinný subjekt musel vyvinout nepřiměřené úsilí, které je nutně spojené s vytvářením nové informace ve smyslu § 2 odst. 4 informačního zákona, kdy by musel požadované informace vyhledávat, extrahovat, následně analyzovat a dále třídít tzv. ručně některý z odborných pracovníků soudu. Jelikož z žádného právního předpisu nevyplývá pro povinný subjekt povinnost vést informace v podobě, kterou žadatel specifikoval ve své žádosti, a rovněž v návaznosti na argumentaci uvedenou výše, žádost o poskytnutí informace sp. zn. Zin 179/2020 povinný subjekt vyhodnotil částečně jako požadavek na vytvoření nové informace ve smyslu § 2 odst. 4 informačního zákona a žádost na základě výše uvedeného v této části odmítl.

Nejvyšší soud jakožto povinný subjekt musí podle § 20 odst. 4 písm. a) informačního zákona rovněž postupovat v souladu s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, tedy dbát o to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Vzhledem k tomu, že povinný subjekt již opakovaně (resp. vždy) v obdobných případech žádostí o rešerše v databázi rozhodnutí či obecně v ISNS vydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti, nebyl ani v tomto případě důvod se od takové praxe vyřizování požadavků podle informačního zákona odchýlit. Ostatně, sám žadatel se o tom mohl přesvědčit i v nedávné minulosti, kdy obdržel rozhodnutí povinného subjektu ze dne 30. 9. 2020 ve věci žádosti o informace sp. zn. Zin 175/2020.

Současně je nutno doplnit, že i odvolací orgán, v případě Nejvyššího soudu je jím Úřad pro ochranu osobních údajů, respektuje, že vyhledávací možnosti povinného subjektu jsou předem dané technickými možnostmi a „předprogramovanými“ vlastnosti ISNS. K potvrzení této **ustálené rozhodovací praxe** (odmítání žádostí o rešerše rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu) **ze strany nadřízeného (odvolacího) orgánu** viz např. rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 12. srpna 2020, č. j. UOOU-03215/20 – 4, v němž je uvedeno mj. následující (zvýraznění doplněno): „*Úřad se tedy podrobně zabýval otázkou, zda je v tomto případě naplněna podmínka, která povinný subjekt vedla k odmítnutí žádosti, tj. jde-li v případě žadatelem požadovaných informací o vytváření nové informace ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. /.../*

Úřad konstatuje, že povinný subjekt nemá zákonnou povinnost vést speciální statistiky či seznamy o žadatelem požadovaných řízeních o náhradách škody insolvenčních správců v rámci své rozhodovací činnosti a musel by je pouze pro potřeby žadatelovy žádosti vytvořit. Informační systém povinného subjektu slouží pouze k běžné každodenní agendě soudu, tj. povinný subjekt jej používá ke svým interním potřebám. /.../ Nicméně povinný

subjekt se v předmětném rozhodnutí neodvolává toliko na náročnost vyhledávání požadované informace, ale na její neexistenci.

Obiter dictum, podpůrným argumentem pro neposkytnutí požadovaných informací, výpisu řízení k definovaným pozemkům, je i skutečnost, že v tomto případě by se právo na informace dostalo také do kolize s právem na ochranu soukromí podle § 8a odst. 1 informačního zákona. Pravidla pseudonymizace Nejvyššího soudu, a tedy jeho každodenní praxe při zveřejňování rozhodnutí svých senátů, stanoví povinnost pseudonymizovat čísla parcel ve vlastnictví či spoluvlastnictví fyzických osob a podnikajících fyzických osob. Proto také v případě, kdy by povinný subjekt měl (vzhledem k výše uvedenému však nemá) povědomí o jakémkoli žadatelem „poptávaném“ soudním řízením probíhajícím u Nejvyššího soudu, které by se týkalo konkrétního pozemku, mezi jehož vlastníky vystupuje i fyzická osoba, pak by takovou informaci pravděpodobně odmítl poskytnout v souladu s § 8a odst. 1 informačního zákona, který chrání osobní údaje účastníků řízení před jejich poskytováním třetím (na řízení nezúčastněným) osobám.

Povinný subjekt sděluje, že obecně neposkytuje údaje o majetku účastníků řízení, fyzických osob, dalším nezúčastněným osobám. V případě kolize žádosti o informace, která takové údaje požaduje, s právem na ochranu soukromí účastníka řízení anebo osoby v soudním řízení jinak figurující, by takovou žádost odmítl podle § 15 odst. 1 informačního zákona s odkazem rovněž na § 8a odst. 1 informačního zákona, ve spojení s čl. 6 odst. 1 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) a dále rovněž také v souladu s aktuálním zněním zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, neboť nesděluje osobní (citlivé) údaje účastníků řízení nikomu jinému, krom nich samotných anebo jimi řádně zmocněných zástupců.

Poučení: Proti rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti o poskytnutí informace lze podle § 16 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podat odvolání, které se podává u povinného subjektu do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí.

Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) informačního zákona

Povinný subjekt požadované informace, s výjimkou informací, kde o částečném odmítnutí žádosti rozhodl výše uvedeným výrokiem, poskytuje formou následujícího sdělení.

Nejvyšší soud ve své databázi k dnešnímu dni (8:00 hodin) neeviduje žádná civilní ani trestní řízení (řízení aktuální ani z dřívější doby) ve kterých by mezi účastníky figurovala v žádosti uvedená společnost. Vzhledem k tomu, že další (následující) požadovaná informace v rámci projednávané žádosti (seznam řízení) je podmíněna kladnou odpovědí na otázku týkající se existence samotných – v žádosti specifikovaných – soudních řízení u Nejvyššího soudu, pak povinný subjekt takový seznam logicky nevypracovával.

Povinný subjekt pro úplnost dodává, že žadatelův závěrečný požadavek „*Prosíme dále o potvrzení, že proti Společnosti není a ani nebylo vedeno trestní stíhání podle zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim...*“ obsahově vyhodnotil jako požadavek na sdělení, zda uvedená společnost nemá či neměla uvedené řízení (dovolání v trestním řízení či stížnost pro porušení zákona) u povinného subjektu – Nejvyššího soudu. Uvedené podporuje i úvodní vymezení žádosti samotným žadatelem, kdy uvádí (důraz doplněn) „*si Vás tímto dovoluujeme požádat o poskytnutí informace ohledně všech soudních řízení vedených před Nejvyšším soudem, jejichž účastníkem je společnost*“, jakož i dále uvádí „*V případě, že výše uvedená řízení jsou nebo byla před Nejvyšším soudem vedena*“. Výše citovaný závěrečný požadavek je tak z pohledu povinného subjektu duplicitní.

Rovněž žadatelovu formulaci „*Prosíme dále o potvrzení*“ vykládá povinný subjekt jako žádost o „prosté“ konstatování o (ne)existenci předmětných řízení dané společnosti u Nejvyššího soudu, nikoli jako žádost o provedení specifického (a v rovině informačního zákona nutně nepřijatelného) úkonu – vydání „potvrzení“. Jinými slovy, povinný subjekt slovo „potvrzení“ z hlediska sémantiky vykládá jako žádost „o sdělení“, nikoli jako žádost o vydání „dokumentu“ (certifikátu).

Pokud žadatel přikládal uvedeným formulaci jiný (např. širší) význam, než k jakému dospěl povinný subjekt (viz výše), jeví se z pohledu povinného subjektu jako vhodné a účelné podání nové žádosti, která bude samostatně (pod novou spisovou značkou) vyřízena. Na tomto místě je rovněž vhodné doplnit, že tyto případné „širší“ požadavky (žádost o informace k řízením, která nejsou vedena u Nejvyššího soudu, či žádost o vydání různých certifikátů) by byly povinným subjektem s největší pravděpodobností odmítnuty (jako požadavky na poskytnutí nové či neexistující informace) či odloženy pro nedostatek působnosti povinného subjektu.

Poučení: Pokud se způsobem vyřízení žádosti v části, kde jsou poskytovány informace, žadatel nesouhlasí, může podle § 16a odst. 1 informačního zákona podat stížnost do 30 dnů od doručení této informace, a to k povinnému subjektu, který informaci poskytl.

V Brně dne 6. 10. 2020

L. S.

Mgr. Petr Tomíček
vedoucí oddělení styku s veřejností
pověřený vyřizováním žádostí podle informačního zákona